

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ  
LİSANS VE ÖNLİSANS EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

**Amaç ve Kapsam**

**Madde 1.** Bu Yönetmeliğin amacı, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nde lisans ve önlisans programlarında öğrenim gören öğrencilerin kayıt, eğitim-öğretim, sınav ve mezuniyetlerine ilişkin uygulanacak esasları düzenlemektir.

**Dayanak**

**Madde 2.** Bu Yönetmelik, [Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Tüzüğü](#)'nün ilgili maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

**Kısaltmalar ve Tanımlar**

**Madde 3.** Bu Yönetmelikte yer alan:

<b>Akademik Birim</b>	: Fakülte, Yüksekokul, Konservatuvarı ve Meslek Yüksekokulunu,
<b>BDS</b>	: Bölüm Dışı Seçmeli Dersini,
<b>Birinci Derece Akrabalar</b>	: Anne, baba, kardeşler, eş ve çocukları,
<b>BİSD</b>	: Bölüm İçi Seçmeli Dersini,
<b>Dekan</b>	: Fakülte Dekanını,
<b>GANO</b>	: Genel Akademik Not Ortalamasını,
<b>İkinci Derece Akrabalar</b>	: Amca, hala, dayı, teyze, kardeş çocukları, torun, üvey kardeş (anne ya da baba bir), büyük anne ve büyük babayı,
<b>Müdür</b>	: Yüksekokul, Konservatuar ve Meslek Yüksekokulu Müdürünü,
<b>Mütevelli Heyeti</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Mütevelli Heyetini,
<b>Öğretim Elemanları</b>	: Akademik Birimlerde görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve okutmanlar ile öğretim yardımcılarını,
<b>Rektörlük</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörlüğünü,
<b>Senato</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Üniversite Senatosunu,
<b>Üniversite Yönetim Kurulu</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yönetim Kurulunu,
<b>Üniversite</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesini (KTMÜ),
<b>YANO</b>	: Yarıyıl Akademik Not Ortalamasını,
<b>Yönetim Kurulu</b>	: Akademik Birimlerin Yönetim Kurullarını,
<b>Manas-ÖSYS</b>	: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavını,
<b>ORT</b>	: Kırgız Cumhuriyeti Genel Devlet Sınavını

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü, Kayıt İşlemleri, Yatay ve Dikey Geçişler

**Öğrenci Kabulü ve Kontenjanları**

**Madde 4.** Üniversiteye aşağıda sıralanan sınav sonuçlarına göre öğrenci kabul edilir:

- Kırgız Cumhuriyeti ve diğer ülke vatandaşları için yapılan [Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı](#) (Manas-ÖSYS),
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ve Kırgız Cumhuriyeti vatandaşı öğrenciler hariç diğer ülke vatandaşı öğrenciler için Türkiye Cumhuriyeti Yükseköğretim mevzuatı çerçevesinde yapılan

- üniversitelere seçme ve yerleştirme sınavları,
- Kırgız Cumhuriyeti Genel Devlet Sınavı (ORT),
  - Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci kabul eden birimler için Üniversitenin yapacağı sınavlar,
  - Senatonun denliğini kabul ettiği diğer sınavlar,
  - Anlaşmalı üniversitelerce seçilen veya yukarıda belirtilen sınavlara girme imkânı olmayan başta Türk Cumhuriyetleri ve akraba toplulukları olmak üzere diğer ülke vatandaşları arasından başvuran öğrenciler için Senato tarafından esasları belirlenen sınavlar.

Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci kabul eden birimlerin yapacakları sınavların başvuru şartları, sınav esasları, sınavların uygulama biçimleri ve sınav tarihleri ile birlikte diğer hususlar her yıl Nisan Ayı sonuna kadar ilgili birim yönetim kurulunun teklifi ve Senatonun kararı ile belirlenir. Özel Yetenek Sınavları, ilgili birimin teklifi ve Rektörlüğün onayı ile Kırgızistan dışındaki ülkelerde de yapılabilir.

Öğrenci kontenjanları, Senatonun teklifi üzerine Mütevelli Heyeti tarafından belirlenir.

### Üniversiteye Kayıt Şartları, Kesin Kayıt ve Kayıt İptali

**Madde 5.** Akademik birimlere kayıt için aşağıdaki şartlar aranır:

- Bu Yönetmeliğin 4'üncü maddesinde belirtilen sınavlar sonucunda Üniversiteye yerleşme hakkı kazanmış olmak,
- Başka bir yükseköğretim kurumuna kayıtlı olmamak,
- Üniversite tarafından ilan edilen kayıt için gerekli belgeleri tam ve eksiksiz olarak teslim etmek.

Üniversiteye kayıt hakkı kazanan aday kesin kaydını, ilan edilen tarihlerde bizzat kendisi veya noter vasıtasıyla tayin ettiği vekili aracılığıyla yaptırır. Belirlenen süre içinde kayıt yaptırmayan aday, kayıt hakkını yitirir. Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya yapılan sınavlarda sahtecilik yaptığı belirlenen kişinin kayıt işlemi yapılmaz, yapılmışsa da iptal edilir. Herhangi bir yükseköğretim kurumundan “**üniversiteden çıkarma**” cezası almış olan öğrencinin Üniversiteye kaydı yapılmaz.

### Hazırlık Sınıfı Dil Eğitimi ve Muafiyet

**Madde 6.** Üniversiteye kayıt yaptıran her öğrenci için dil hazırlık eğitimi zorunludur. Hazırlık sınıfında, Üniversitenin eğitim-öğretim dilleri (Kırgız Türkçesi ve Türkiye Türkçesi) okutulur. Ayrıca bölümlerin özelliklerine göre, Senato tarafından kararlaştırılan diğer dil hazırlık programları da okutulabilir. Hazırlık Sınıfında uygulanacak dil programları, bu programların yürütülmesi ile ilgili esaslar ve muafiyet durumları ‘**Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Dil Hazırlık Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği**’nde belirlenir.

### Ders Muafiyetleri ve İntibaklar

**Madde 7.** Üniversiteye kayıt yaptırmadan önce herhangi bir yükseköğretim kurumundan ders almış olan öğrenci, başarılı olduğu ve ilgili birim yönetim kurulunca uygun görülen derslerden Senato kararıyla muaf tutulabilir. İntibak işlemleri ilgili yönetim kurulunca yapılır.

### Özel Öğrenci

**Madde 8.** Üniversitenin önlisans ve lisans düzeyindeki derslerine, özel öğrenci statüsünde bölüm başkanının önerisi, ilgili yönetim kurulunun kararıyla öğrenci kabul edilebilir. Ancak, özel öğrenci, bir yarıyıldan fazla ders alamaz. Özel öğrenciye, yarıyıl sonunda aldığı ve başarılı olduğu dersleri gösteren bir belge verilir. Özel öğrenci, Üniversite'nin kayıtlı öğrencisi statüsünde değildir ve öğrencilik haklarından yararlanamaz.

**Akademik Danışmanlık**

**Madde 9.** Önlisans ve lisans programlarına kayıt yaptıran her öğrenciye, eğitim-öğretim konuları başta olmak üzere, karşılaşılabileceği sorunların çözümünde yardımcı olmak için, bölümün teklifi ve ilgili yönetim kurulu kararıyla, ilgili bölümün öğretim elemanları arasından bir akademik danışman atanır. Yeterli öğretim elemanı bulunmayan akademik birimlerde diğer akademik birimlerden danışman görevlendirilebilir. Dil hazırlık sınıfı öğrencileri için akademik danışmanlık hizmetleri Yabancı Diller Yüksek Okulu Müdürlüğü tarafından yürütülür. Akademik danışmanların görevlerine ilişkin esaslar, 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Akademik Danışmanlık Yönergesi' ile belirlenir.

**Yatay ve Dikey Geçişler**

**Madde 10.** Gerekli şartları sağlayan öğrenciler Üniversitenin ilgili bölümleri/programları arasında yatay ve dikey geçiş yapabilirler. Üniversite içi yatay ve dikey geçiş işlemleri 'Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Yatay ve Dikey Geçiş Yönergesi'ne göre yapılır. Başka yükseköğretim kurumlarından Üniversite'ye yatay ve dikey geçiş yoluyla öğrenci kabul edilmez.

**Yandal ve Çift Anadal Programları**

**Madde 11.** Bir bölümün öğrencilerinden isteyenlere, kendi lisans programına ek olarak bir yandal programına veya başka bir bölümde çift anadal lisans programına aynı zamanda kayıt olma izni verilebilir. Yandal ve çift anadal programları ile ilgili esaslar, 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yandal Programı Yönergesi' ve 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Çift Anadal Programı Yönergesi' ile belirlenir.

**Yarıyıl Ders Kayıtları**

**Madde 12.** Öğrenci, her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen tarihlerde aşağıdaki esaslar çerçevesinde kaydını yenilemekle yükümlüdür:

- Öğrenci, kayıt yaptıracığı yarıyılın derslerini öncelikle almak zorundadır. Genel akademik not ortalaması 1.80'in altında olmayan ve alt yarıyıllardan almadığı ya da başarısız dersi bulunmayan öğrenci, kayıt yaptıracığı yarıyılın almakla yükümlü olduğu derslerini aldıktan sonra, kredi üst limitini aşmamak şartıyla üst yarıyıllardan ders alabilir.
- Lisans programlarına kayıtlı olan bir öğrenci, birinci ve ikinci yarıyıllardan almadığı veya alıp da başarısız olduğu ders varsa ya da genel akademik not ortalaması 1.80'in altındaysa beşinci ve altıncı yarıyıllardan ders alamaz. Ancak, birinci sınıftaki kredisiz derslerden başarısız olanlara, yatay geçiş veya program değişikliği nedeniyle bu hüküm kapsamına giren öğrencilere ve zorunlu yabancı dil derslerinin tamamından muaf olup söz konusu dilin BİSD veya BDSD statüsündeki derslerini almak isteyen öğrencilere ve bu kural uygulanmaz.
- Öğrencinin kayıt olacağı derslerin bir yarıyıldaki kredi toplamı on beşten az, yirmi yediden fazla olamaz. Ancak, yukarıda (b) fıkrasında belirtilen durumda olan ve/veya derslerin ön şartlarını sağlayamamış olan öğrenciye, ilgili yönetim kurulu kararı ile toplam on beş kredinin altında ders verilebileceği gibi, birbirini izleyen son iki yarıyıldaki mezun olabilecek durumdaki lisans ve önlisans öğrencisine ve Veteriner Fakültesi'nin 8. ve 9. yarıyıl öğrencilerine otuz krediye kadar ders verilebilir. Ayrıca, danışmanın teklifi ve ilgili yönetim kurulunun kararı ile GANO'su 3.00-3.49 arasında olan öğrencilerin yarıyıl ders yükleri en çok altı (6) kredi; 3.50'den yüksek olan öğrencilerin ise en çok sekiz (8) kredi artırılabilir.
- Öğrenci, başarısız olduğu dersi, o dersin çerçeve programında yer aldığı ilk yarıyıldaki tekrarlamak zorundadır. Ancak, BİSD ve BDSD gruplarında veya bu gruplar arasında,

eşdeğerliliği ilgili yönetim kurulunca belirlenmiş birbiri yerine geçen dersler alınabilir. Yerine alınan dersten başarısızlık durumu önceki dersten başarısızlığın devamı olarak kabul edilir. Devamsızlık (F1) nedeniyle tekrar alınan ders(ler)in, programdaki diğer derslerle çakışması durumunda, bu ders(ler)in öncelikli olarak alınması gereklidir.

- e) Bir dersi veya bu derse eşdeğer tutulan dersi, azami öğrencilik süresini aşmamak kaydıyla, dört (4) kez alan ve başarısız olan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Bir dersin dördüncü kez alınışında Yarıyıl Sonu Sınavı değerlendirilmesi bölüm/program başkanlığınca kurulan bir komisyon tarafından yapılır.
- f) Öğrenci kayıt yaptırdığı dersleri, ekle-sil dönemi süresinde akademik danışmanının onayı ile değiştirebilir.
- g) Öğrenci, üçüncü yarıyıldan başlayarak kendi programında yer alan derslerin eşdeğerini, ilgili yönetim kurulunun kararı ile başka bir üniversiteden de alabilir.
- h) Kayıt süresi içinde kayıt yaptıramayan öğrenci, belgelediği mazereti ilgili yönetim kurulunca kabul edildiği takdirde, ekle-sil döneminin sonuna kadar geç kayıt yaptırabilir. Mazereti sağlıkla ilgili olan öğrencinin sağlık raporunun Üniversite Sağlık Merkezince onaylanması gereklidir.
- i) Mazereti kabul edilmeyen ya da kayıt yaptırmayan öğrenci, bir sonraki yarıyıl başında kayıt yaptırabilir. Kaydını yenilemediği yarıyıl, öğrencinin öğretim süresinden sayılır. İki yarıyıl üst üste kayıt yaptırmayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.
- j) Öğrencinin ders kayıt yenileme ve ders ekleme-silme işlemi akademik danışmanın onayıyla kesinleşir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretimi

#### Eğitim-Öğretim Dili

**Madde 13.** Üniversitedeki eğitim öğretim dili Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesidir. İlgili yönetim kurulunun teklifi ve Üniversite Senatosu'nun onayı ile programın özelliğine göre bazı dersler yabancı dillerde de açılabilir.

#### Eğitim-Öğretim Programları

**Madde 14.** Önlisans ve lisans eğitim programlarında yer alan dersler, bu derslerin yarıyıllara göre dağılımı, ders saatleri, kredileri ve derslerin ön şartları, bölümün/programın teklifi, ilgili yönetim kurulunun kararı ve Üniversite Senatosunun onayı ile kesinleşir. Eğitim programlarında yapılacak değişiklikler için de aynı süreç izlenir. Bir dersin kredi değeri, o dersin haftalık teorik saatlerinin tamamı ile laboratuvar, uygulama, atölye ve benzeri çalışmaların haftalık saatlerinin yarısının toplamından oluşur. Küsurlu krediler bir üste tamamlanır.

#### Dersler ve Staj

**Madde 15.** Bölümlerin eğitim-öğretim programlarında yer alan ders grupları şunlardır:

- a) **Zorunlu Ortak Dersler:** Üniversite Senatosu tarafından bazı bölüm ve programlar için getirilen istisnalar dışında, bütün öğrencilerin almakla yükümlü oldukları derslerdir.
- b) **Zorunlu Bölüm Dersleri:** Bölümlerin/programların eğitim programında yer alan ve o bölümün bütün öğrencilerinin almakla yükümlü oldukları derslerdir.
- c) **Seçmeli Dersler**
  - Bölüm İçi Seçmeli Dersler (BİSD): Öğrencinin kayıtlı olduğu programdan seçmeli olarak aldığı derslerdir.
  - Bölüm Dışı Seçmeli Dersler (BDS): Öğrencinin kayıtlı olduğu program dışında, bölüm/program tarafından uygun görülen programlardan aldığı seçmeli derslerdir.

Üniversitede dersler örgün eğitim şeklinde yapılır. Ancak Senato tarafından uygun görülmesi halinde bazı dersler uzaktan eğitim yoluyla da yapılabilir. Bu dersler, 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliği' ile 'Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama İlkeleri'nde belirlenen esaslara göre yürütülür.

Öğrenciler, 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Lisans ve Önlisans Öğrencileri Staj Yönetmeliği'nde belirtilen şartlara göre, ilgili birimin eğitim programında belirtilen dönemlerde staj yapmak zorundadırlar.

### Yabancı Dil Dersleri

#### Madde 16.

- Her öğrenci, zorunlu ortak yabancı dillerden birini seçmek ve bu dilin, ilgili eğitim programında yer alan derslerinden başarılı olmak zorundadır.
- Eğitim-öğretim yılı başında bir Yabancı Dil Muafiyet Sınavı yapılır. Bu sınavda başarılı olan öğrenci eğitim programında bulunan zorunlu ortak yabancı dil derslerinden muaf tutulur. Muafiyet sınavında başarılı olması durumunda, öğrencinin bu sınavdan aldığı notu not durum belgesine işlenir.

### Derslere Devam

**Madde 17.** Derslere ve uygulamalara devam zorunludur. Öğrencinin başarısızlık nedeniyle tekrar aldığı bir dersin devam zorunluluğunu daha önce yerine getirmiş olması durumunda, diğer yükümlülüklerini yerine getirmek şartıyla devam zorunluluğu aranmaz. Ancak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Konservatuvar ve Güzel Sanatlar Fakültesinde bazı uygulamalı derslerin ikinci kez alınışında da ilgili birimim yönetim kurulu kararı ile devam zorunluluğu aranabilir. Öğrencilerin derslere devamı ilgili öğretim elemanı tarafından izlenir ve yarıyıl sonu sınavlarından önce ilan edilir. Teorik derslerin % 70'ine, uygulamaların ise % 80'ine hangi sebeple olursa olsun devam etmeyen öğrenci devamsız sayılır ve yarıyıl sonu sınavına alınmaz. Ancak, Rektörlükçe herhangi bir nedenle görevlendirilen öğrenci, belirtilen tarihlerde devamdan muaf tutulur. Öğrencinin devamdan muaf tutulduğu günlerde yapılan sınavlar için mazeret sınavı hakkı verilir. Bu tarihlerde yapılamayan laboratuvar uygulamaları telafi edilir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### Sınavlar ve Sınavların Değerlendirilmesi

#### Sınavlar

**Madde 18.** Sınav türleri, muafiyet sınavı, ara sınav, yarıyıl sonu sınavı, mazeret sınavı, tek ders sınavı, devlet sınavı, bitirme tezi savunma sınavı, Veteriner Hekimliği Olgunlaşma Eğitimi (İntörn) Sınavı ve ek sınavdır. Sınav sonuçları sınav tarihini takip eden en geç 15 gün içinde ilan edilir. Resmi bayramlar dışında, tatil günlerinde de sınav yapılabilir. Sınavlar yazılı ve uygulamalı olarak yapılabilir. Ancak dersin özelliğine göre ilgili yönetim kurulu kararı ile sözlü sınav da yapılabilir. Öğrencinin, hak etmediği bir sınava girmesi durumunda aldığı not dikkate alınmaz ve sınavı geçersiz sayılır.

- Ara Sınav:** Ara sınav tarihleri bölüm başkanlığınca derslerin başlamasını takip eden otuz (30) gün içerisinde belirlenir ve duyurulur. Bir yarıyıldaki her ders için en az bir ara sınav yapılır. Aynı günde, en çok iki dersin ara sınavı yapılabilir. Ancak, tekrar alınan derslerin sınavlarının aynı güne rastlaması durumunda bu hüküm uygulanmaz. Bir ara sınava ek olarak bir dersin öğretimi ile ilgili yaptırılan araştırma, inceleme, uygulama, proje, ödev ve

- benzeri çalışmaların her biri birer ara sınav olarak değerlendirilebilir. Bu durumda, o dersin yarıyıl içi çalışmalarının türü, sayısı ve ağırlıkları öğretim elemanı tarafından belirlenir ve bölüm başkanlıklarınca öğrencilere yarıyıl başlangıç tarihini takip eden üç (3) hafta içerisinde duyurulur.
- b) **Yarıyıl Sonu Sınavı:** Yarıyıl sonu sınav tarihleri, akademik takvime uygun olarak bölüm başkanlıklarınca düzenlenir ve dekan/müdür tarafından yarıyıl derslerinin bitim tarihinden en geç iki hafta önce ilan edilir. Bir dersin yarıyıl sonu sınavına girebilmek için derse devam şartının sağlanmış olması gerekir.
- c) **Mazeret Sınavı:** Üniversitenin Sağlık Merkezi tarafından onaylanmış sağlık raporu ve belgelendirilmiş diğer mazeretleri (doğal afet, birinci veya ikinci derece akrabaların ölümü, gözaltına alınma, tutuklanma, vb. durumlar) nedeniyle ara sınavlara ve yarıyıl sonu sınavlarına giremeyen ve mazeretlerinin bitiminden itibaren bir hafta içinde bölüm başkanlığına dilekçe ile başvuran ve mazeretleri yönetim kurulu tarafından kabul edilen öğrenciler için ilgili yönetim kurulunun belirleyeceği tarihlerde mazeret sınavı yapılır. Ara sınavların mazeret sınavları o yarıyıla ait derslerin bitim tarihinden önce, yarıyıl sonu sınavlarının mazeret sınavları ise en geç takip eden yarıyılın ders ekleme-silme dönemi başlangıcına kadar yapılır. Mazeret sınavına belirtilen tarihte herhangi bir nedenle girmeyen öğrenci için tekrar mazeret sınavı açılmaz.
- d) **Tek Ders Sınavı:** Mezun olabilmek için tek bir ders dışında bütün derslerini başarmış ve bu dersin devam şartını yerine getirmiş olan öğrenciye, akademik takvimde belirtilen tarihlerde sınav hakkı verilir. Tek derse kalan öğrenci sınav talebi ile ilgili dilekçesini bölüm başkanlığına verir. Danışman ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının kontrolü sonucunda tek derse kaldığı tespit edilen öğrenci sınava alınır. Bu sınavdan en az 50 ve daha yüksek bir not alan öğrenci başarılı sayılır. Tek Ders Sınavlarının not değerlendirilmesinde, bu dersin yarıyıl içi, yarıyıl sonu notları dikkate alınmaz. Başarısızlık halinde, öğrencinin tek ders sınavından aldığı not geçersiz sayılır ve öğrenci bu dersi açıldığı ilk dönemde devam şartı aranmaksızın tekrarlar.
- e) **Devlet Sınavı:** Her öğrenci, kayıtlı bulunduğu bölümün/programın derslerini başarıyla tamamladıktan sonra, her akademik yılın güz veya bahar yarıyılı sonunda, kuralları Kırgız Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığı Mevzuatı çerçevesinde belirlenen Devlet Sınavlarına girer. Devlet Sınavları, ilgili yönetim kurulunun teklifi, Senatonun ve Kırgız Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığının onayı ile oluşturulan Devlet Sınavı Komisyonu tarafından yapılır. Devlet Sınavında başarısız olan veya bu sınava girmeyen öğrenci mezun olamaz. Bu durumdaki öğrenciye, kayıtlı bulunduğu bölümün/programın derslerini başarıyla tamamladığı yarıyıl sonundan itibaren en geç beş (5) yıl içerisinde en çok iki (2) kez daha Devlet Sınavlarına katılma hakkı verilir. Bu durumdaki öğrenciler, öğrencilik haklarından (kimlik, paso, askerlik belgesi vb.) yararlanamaz ve bu yönetmeliğin 27'nci maddesinde tanımlanan azami öğrencilik süresi kapsamı dışında tutulur. Bu haktan yararlanarak mezun olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.
- f) **Bitirme Tezi Savunma Sınavı:** Lisans öğrencileri, öğrenimlerinin son iki yarıyılında bitirme tezi hazırlarlar. Bitirme Tezi ile ilgili esaslar 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Bitirme Tezi Yönergesi' ile düzenlenir. Bitirme Tezi Savunma Sınavı, ilgili yönetim kurulunun teklifi, Üniversite Senatosunun ve Kırgız Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığının onayı ile kurulan Devlet Sınavı Komisyonu tarafından yapılır. Bitirme Tezi Savunma Sınavında başarısız olan veya bu sınava girmeyen öğrenci mezun olamaz. Bu durumdaki öğrenciye, kayıtlı bulunduğu bölümün/programın derslerini başarıyla tamamladığı yarıyıl sonundan itibaren en geç beş (5) yıl içerisinde en çok iki (2) kez daha Bitirme Tezi Savunma Sınavına katılma hakkı verilir. Bu durumdaki öğrenciler, öğrencilik haklarından (kimlik, paso, askerlik belgesi vb.) yararlanamaz ve bu yönetmeliğin 27'nci maddesinde tanımlanan azami öğrencilik



- süresi kapsamı dışında tutulur. Bu haktan yararlanarak mezun olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.
- g) **Ek Sınav:** Yukarıda tanımlanan sınavların dışında bu Yönetmeliğin 27 ve 29'uncu maddelerine göre yapılan sınavlar ile Üniversite Senatosu kararıyla yapılabilecek diğer sınavlardır.
- h) **Veteriner Hekimliği Olgunlaşma Eğitimi (İntörn) Sınavı:** Öğrencinin Veteriner Hekimliği Olgunlaşma Eğitimi'ne (İntörn) başlayabilmesi için, 10. Yarıyıldan Veteriner Hekimliği Olgunlaşma Eğitimi (İntörn) dersleri ile birlikte alttan alacağı derslerin kredi toplamı yirmi yedi (27)'yi geçemez. Alt yarıyıllardan alınan ve devam şartının sağlanamadığı derslerin toplam kredisi ise altı (6)'yı geçemez. Aksi halde İntörn derslerine başlanamaz. İntörn Sınavına girebilmek için, İntörn programında yer alan her dersin % 80'ine katılmak zorunludur. İntörn eğitimi programı içerisinde mobil ve acil klinik uygulaması yapılabilir. Öğrenci grubunun uygulamasının bitiminden sonra, her dersin sorumlu öğretim üyesi veya üyeleri tarafından o dersin sınavı yapılır. Bu sınavlarda öğrencinin her derse ait uygulamalardan en az 100 üzerinden 50 alması gerekir. Öğrenciler 100 üzerinden 50'den az not aldıkları bütün İntörn derslerinin girmek zorundadır. İntörn programında yer alan derslerin ara sınavı yoktur. İntörn programında yer alan her dersin sınav notunun kendi kredisi ile çarpılması sonucu elde edilen not toplamının, derslerin kredi toplamına bölünmesi ile İntörn Dersi Yarıyıl Başarı Notu belirlenir. İntörn Dersi Yarıyıl Başarı Notunun en az CC olması gerekir. Öğrencinin GANO'suna bakılmaksızın, İntörn Dersi Yarıyıl Başarı Notunun CC'den düşük olması halinde ders tekrarlanır. Bu dersten tekrara kalan öğrenci, İntörn dersler arasından seçeceği derslerle İntörn Dersi Yarıyıl Başarı Notunu en az CC'ye yükseltmelidir. Bu ders mezuniyette tek ders kapsamında değerlendirilmez.

### Sınavların Değerlendirilmesi

**Madde 19.** Bütün sınavlar 100 tam not üzerinden değerlendirilir. Bir dersin değerlendirilmesi sonucu oluşacak yarıyıl başarı notu, o derse ait yarıyıl içi notu ile yarıyıl sonu sınav notunun belirli oranlarda katkısından oluşur. Yarıyıl başarı notuna yarıyıl içi notunun katkı oranı % 40'tır. Bir derse ait başarı notu, mutlak ya da bağıl değerlendirme sistemine göre hesaplanabilir.

**Madde 20.** Bir dersin yarıyıl sonu başarı notu aşağıdaki tabloya göre verilir. Yarıyıl Sonu Sınavı notu 40'ın altında olan bir dersin yarıyıl sonu başarı notu FF'tir. Bağıl değerlendirme sırasında derse ait aritmetik ortalama, o dersin öğretim elemanı tarafından en fazla 10 puan arttırılabilir veya 10 puan eksiltilebilir.

Tablo 1. Not Değerlendirme Tablosu

Dörtlük Sistem			Beşlik Sistem (Kırgızistan Sistemi)	
Yarıyıl Sonu Ders Başarı Notu	Yarıyıl Sonu Harf Notu	Katsayısı	Yarıyıl Sonu Ders Başarı Notu	Derece
90-100	AA	4.0	5	Pekiyi
85-89	BA	3.5		
80-84	BB	3.0		
75-79	CB	2.5	4	İyi
65-74	CC	2.0		
58-64	DC	1.5		
50-57	DD	1.0	3	Orta
49 ve altı	FF	0.0		
			2	Zayıf

	F1	0.0		
	F2	0.0		

Bir dersten AA, BA, BB, CB, CC, DC ve DD notlarından birisini alan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

- **GM:** Yarıyıl İçi Sınavlarına katılmayan öğrenciye verilen nottur.
- **G:** Kredisiz derslerde, öğrencinin başarılı olduğunu gösterir.
- **K:** Kredisiz derslerde, öğrencinin başarısız olduğunu gösterir.
- **F1:** Yarıyıl içinde derslere devam zorunluluğunu yerine getirmeyen öğrenciye verilen nottur.
- **F2:** Devam zorunluluğunu yerine getirdiği halde yarıyıl sonu sınavına girmeyen öğrenciye, yarıyıl içi çalışmalarına bakılmaksızın verilen nottur.
- **F1, F2 ve FF** notları Genel Akademik Not Ortalamasına (GANO) katılır.

### Akademik Not Ortalaması

**Madde 21.** Öğrencinin Akademik Not Ortalaması, Not Değerlendirme Tablosu'nda gösterilen dörtlük sistem temel alınarak hesaplanır. Mezun olan öğrencilere, ayrıca beşlik sisteme göre de aldığı dersleri ve dereceleri belirten bir belge verilebilir.

Öğrencinin başarı durumu, her yarıyıl sonunda, öğrencinin Yarıyıl Akademik Not Ortalaması (YANO) ve Genel Akademik Not Ortalaması (GANO) hesaplanarak belirlenir. YANO ve GANO'ya tekrar edilen derslerden alınan en son notlar dâhil edilir.

YANO ve GANO, ağırlıklı not ortalamaları ile hesaplanır. Ağırlıklı not ortalaması, alınan derslerin kredileriyle, derslerden alınan harf notlarının eşdeğeri katsayılarının çarpımından elde edilen toplamın, derslerin kredileri toplamına bölünmesiyle bulunur. Ağırlıklı not ortalaması virgülden sonra iki haneli olarak hesaplanır.

Kredisiz derslerden alınan notlar, YANO ve GANO hesaplamalarına katılmaz.

### Notlara İtiraz

**Madde 22.** Öğrenci, sınav sonuçlarına itiraz edebilir. Öğrenci, itirazının incelenebilmesi için sınav sonucunun ilanını takip eden bir hafta içinde bölüm başkanlığına yazılı olarak başvurur. İlgili dekanlık veya müdürlük tarafından oluşturulan, biri o dersi veren olmak üzere üç öğretim elemanından oluşan bir komisyon tarafından, itiraza konu olan belgeler tekrar incelenerek en geç üç (3) gün içinde sonuçlandırılır. Sonuçlar ilgili dekanlığa veya müdürlüğe bildirilir. Sonuç ilgili dekan veya müdür tarafından en geç üç (3) gün içinde öğrenciye tebliğ edilir. Notta değişiklik olursa, bu değişiklik ilgili birim yönetim kurulu kararı ile öğrenci işleri dairesi başkanlığına bildirilir. Bu sonuca itiraz edilemez.

Öğretim elemanı tarafından yapılan ve sonradan fark edilen maddi hataların düzeltmeleri, ilgili öğretim elemanının yapacağı gerekçeli başvuru üzerine yönetim kurulu kararıyla yapılır.

### Başarılı Öğrenciler

**Madde 23.** YANO'su 3.00-3.49 olan öğrenciler **Yarıyıl Şeref Öğrencisi**, 3.50-4.00 arasında olan öğrenciler de **Yarıyıl Yüksek Şeref Öğrencisi** sayılırlar. Bu öğrencilerin listesi her dönem sonunda ilan edilir. Ayrıca öğrencilerden GANO'su 3.00-3.49 olan öğrenciler **Şeref Öğrencisi**, 3.50 veya üstü olan öğrenciler ise **Yüksek Şeref Öğrencisi** sıfatıyla mezun olurlar. Bu durum öğrencinin diplomasında belirtilir.

### Genel Akademik Not Ortalamasının Yükseltilmesi



**Madde 24.** Ders yükü sınırları içinde kalmak şartıyla öğrenciler, notlarını yükseltmek üzere yarıyıl başında başarılı oldukları derslere başarı şartlarının tamamını yerine getirmek üzere kaydolurlar. Bu durumda en son alınan not geçerli sayılır.

#### Sınavlarda Kopya

**Madde 25.** Sınavlarda kopya çeken, kopyaya teşebbüs eden, kopya veren öğrenci hakkında 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrenci Disiplin Yönetmeliği'ne göre işlem yapılır. Disiplin soruşturması sonucunda suçun sabit olması halinde, öğrenci ilgili sınavdan sıfır (0) not almış sayılır.

## BEŞİNCİ BÖLÜM EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRESİ VE MEZUNİYET

#### Akademik Takvim

**Madde 26.** Üniversitede akademik faaliyetler, Üniversite Senatosu tarafından belirlenen akademik takvime göre yürütülür. Bir sonraki eğitim-öğretim yılının akademik takvimi, Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı tarafından Nisan ayı sonuna kadar Rektörlüğe sunulur.

#### Eğitim-Öğretim Süresi

**Madde 27.** Bir eğitim-öğretim yılı, güz ve bahar yarıyıllarından oluşur. Üniversitede, önlisans ve lisans programlarında her yarıyıl, en az on dört (14) en çok onaltı (16) haftadan oluşur. Öğrenciler, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, hazırlık sınıfı hariç olmak üzere dört yıllık programı yedi (7) yılda, beş yıllık programı dokuz (9) yılda, iki yıllık programı ise azami dört (4) yılda bitirmek zorundadırlar. Bu süreler içinde, mezun olamayan öğrencilerin kaydı, ilgili yönetim kurulu kararıyla silinir. Ancak, azami öğrencilik süresinin sonunda, devam zorunluluğu yerine getirilmiş olmak şartıyla, başarısız olunan en fazla üç (3) ders için ilgili yönetim kurulu kararıyla ikişer ek sınav hakkı verilir. Bu ek sınav hakkından yararlanmak isteyen öğrenci, azami öğrencilik süresinin sona erdiği yarıyılın sınav sonuçlarının ilan tarihinden itibaren bir hafta içinde, yazılı olarak ilgili dekanlığa/müdürlüğe başvurur. Bu durumdaki öğrenci ek sınav hakkından yararlanmak istediği derslerin açıldığı ilk yarıyıl ders kayıtlarını yaptırmak ve o yarıyıl sonu sınavlarına girmek zorundadır. Bu sınav hakkını kullan(a)mayan veya sınav hakkını kullanıp da başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Öğrenci, bu süreçte öğrencilik haklarından (kimlik, paso, askerlik belgesi vb.) yararlanamaz.

#### Erken Mezun Olma

**Madde 28.** Bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, kayıtlı olduğu bölümün/programın almakla yükümlü olduğu tüm derslerini süresinden önce başarı ile tamamlayan ve diğer yükümlülükleri yerine getiren öğrencilere erken mezun olma hakkı tanınır.

#### Diploma Verme

**Madde 29.** Kayıtlı olduğu bölümün/programın eğitim programında yer alan bütün dersleri başaran ve diğer yükümlülükleri yerine getiren ve GANO'su 2.00 ve üzerinde olan öğrenciler Üniversiteden diploma almaya hak kazanırlar. GANO'su 2.00'in altında olan öğrencilere, GANO'sunu yükseltmek amacıyla diledikleri en fazla beş (5) dersten birer ek sınav hakkı verilir. Bu sınavlar sınavları bitimini takip eden bir hafta içinde yapılır. Bu sınavların not değerlendirilmesinde, dersin yarıyıl içi, yarıyıl sonu notları dikkate alınmaz. Bu sınavlar sonunda GANO'sunu 2.00 ve üzerine yükseltmeyen öğrencinin bu sınavlardan almış olduğu notlar geçersiz sayılır. Bu durumda olan ve ek sınav hakkından yararlanmayan öğrenciler, GANO'sunu yükseltmek amacıyla otuz krediyi aşmamak şartıyla diledikleri dersi/dersleri tekrar alabilirler. Bu dersler için devam zorunluluğu aranmaz. Öğrenciler bu hakkı azami öğrencilik süresi içinde kullanabilirler.

### Mezuniyet Belgesi, Diploma ve Unvan

**Madde 30.** Bu Yönetmeliğin 29'uncu maddesindeki şartları sağlayan öğrencilere, fakülte/yüksekokul, önlisans/lisans/yüksek lisans, bölüm/program adı belirtilmek suretiyle, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi diploması (Türkiye Türkçesi ve İngilizce), Kırgız Cumhuriyeti Devlet Diploması (Kırgız Türkçesi ve Rusça) ve diploma eki verilir. Diplomaların şekli, ölçüleri ve diplomalara yazılacak bilgiler Üniversite Senatosu ve Kırgız Cumhuriyeti Bilim ve Eğitim Bakanlığınca düzenlenir. Öğrencilerin talep etmesi halinde, diplomalar hazırlanıncaya kadar öğrenciye 'Geçici Mezuniyet Belgesi' verilir. Diplomalara yazılacak alan isimleri ve/veya unvanlar, (Türkiye Türkçesi, Kırgız Türkçesi, Rusça ve İngilizce olmak üzere) Üniversite Senatosu tarafından belirlenir. Veteriner Fakültesi mezunlarına 'Yüksek Lisans Diploması' verilir.

### Not Durum Belgesi (Transkript)

**Madde 31.** Talep edilmesi halinde, Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığınca, öğrenciye aldığı dersler ve notları ile YANO ve GANO'sunu gösteren bir not durum belgesi verilir.

## ALTINCI BÖLÜM DİĞER HÜKÜMLER

### İzinli Sayılma (Kayıt Dondurma) Şartları

#### Madde 32.

1. İzinli ayrılmak isteyen öğrencilere mazeretlerinden dolayı ilgili yönetim kurulu kararı ile öğrenimleri süresince bir defada iki yarıyılı aşmamak üzere önlisans programlarında iki, lisans programlarında toplam dört yarıyıl süre ile izin verilebilir. İzin için başvurunun, öğrenci ya da noter vasıtasıyla tayin ettiği vekili tarafından mazeretleri belirten belgelerle birlikte yapılması zorunludur. Yarıyıl içinde veya yarıyıl sonu sınavları döneminde izin verilmesi durumunda öğrenci, yarıyıl başından itibaren izinli sayılır.
2. Öğrencilere, belgeledikleri takdirde, aşağıdaki nedenlerle ilgili yönetim kurullarınca izin verilebilir:
  - a) Bir sağlık kuruluşundan bir yarıyıl içerisinde, toplam otuz (30) gün ve daha uzun süreli 'Sağlık Kurulu Raporu' verilen öğrencilere sağlık nedeniyle izin verilebilir. Sağlık raporları, Üniversite Sağlık Merkezi'nin onayından sonra işleme konur.
  - b) Öğrencinin askerlik tecil veya sevk tehiri işleminin zorunlu nedenlerle yapıl(a)maması sonucu askere alınması halinde izin verilebilir. Askerlik nedeni ile verilen izinler askerlik süresini kapsar. Askerlik süresinin bitiminden itibaren otuz (30) gün içerisinde, Üniversiteye müracaat eden öğrencilerin kayıtları, takip eden ilk yarıyıl başında yapılır.
  - c) Mahallin mülki amirliğince verilecek bir belge ile belgelenmiş olması şartıyla doğal afetler nedeniyle öğrenciye izin verilebilir.
  - d) Öğrencinin birinci derece akrabasının ölümü durumunda, belgelendirmesi şartıyla izin verilebilir.
  - e) Öğrencinin birinci derece akrabalarından birinin bakıma ihtiyaç duyacak derecede ağır hastalığının bulunması ve bakacak kimsesinin olmadığına belgelenmesi durumunda izin verilebilir.
  - f) Öğrencinin ekonomik nedenlerle öğrenimine devam edemeyeceğini belgeleyerek bildirmesi üzerine izin verilebilir.
  - g) Tutukluluğu sona ermiş olan öğrenci, tutuklulukta geçen süre içinde izinli sayılır.

Mahkûmiyet halinde ise verilen hükmün 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Öğrenci Disiplin Yönetmeliği' hükümleri uyarınca öğrencinin öğrencilik sıfatını ortadan kaldırmayan ve Üniversite ile ilişkisinin kesilmesine neden olmayacak nitelikte olması şartıyla izin verilebilir.

3. Yukarıda belirtilen izin nedenleri dışında, izin talebinde bulunulması durumunda, ilgili yönetim kurulunun teklifi ve Üniversite Senatosunun kararı ile izin verilebilir.
4. Yukarıda belirtilen izinler, eğitim-öğretim süresinden sayılmaz. İzinli sayılan öğrenci, izinli olduğu süre içerisinde, öğrenimine devam edemez, izinli olduğu yarıyılın derslerine ve sınavlarına giremez ve burs ve yurt haklarından yararlanamaz.
5. İzinli öğrenciler, izin süresi bittikten sonraki ilk yarıyılın başında, kayıtlarını yenilemek zorundadırlar. Ancak, izin gerekçeleri, izin süresinin bitiminden önce ortadan kalkan öğrencilerin başvuruları halinde, derslere devam zorunluluğunu yerine getirip getiremeyecekleri göz önüne alınarak ilgili yönetim kurulu kararı ile izinleri iptal edilebilir.

### Yaz Okulu

**Madde 33.** Yaz Okulu açılması kararı Üniversite Senatosu tarafından verilir. Yaz Okulu, Üniversitenin 'Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Yaz Okulu Yönetmeliği' hükümlerine göre düzenlenir.

### İlişik Kesilmesi

**Madde 34.** Öğrencinin aşağıdaki nedenlerle Üniversite ile ilişkisi kesilir:

- a) İzinli olmadığı halde, üst üste iki yarıyıl kaydını yenilememesi,
  - b) Programında yer alan bir dersten (ya da eşdeğer tutulan dersten), üst üste iki (2) kez devamsızlık nedeniyle başarısız olması,
  - c) Kayıtlı olduğu programda yer alan bir dersi (ya da eşdeğer tutulan dersi) dört (4) kez aldığı halde başarısız olması,
  - d) Üniversiteden çıkarma cezası almış olması,
  - e) Kayıtlı olduğu programı bu Yönetmelikte belirtilen azami süre içinde bitirememesi,
  - f) Azami öğrencilik süresinin sonunda verilen ek sınav hakkını kullanmaması veya kullandığı halde başarısız olması,
  - g) Dikey geçiş yapan öğrencilerin, intibak programını birbirini takip eden iki yarıyıldan tamamlamamış olması,
  - h) Öğrencinin kendi isteği ile Üniversite'den ayrılmak istediğini yazılı olarak bildirmesi.
1. Üniversiteden ilişik kesme işlemleri, öğrencinin kendi isteği ile ayrılma durumu hariç, ilgili yönetim kurulunun kararı üzerine Rektörlük tarafından yapılır. Öğrencinin kendi isteği ile ilişik kesme işlemi ise Dekan/Müdürün teklifi üzerine Rektörlük tarafından yapılır. İlişik kesme işlemi tamamlanan öğrencinin durumu, Rektörlükçe Kırgız Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti'nin yetkili makamlarına ve Üniversitenin ilgili birimlerine yazılı olarak bildirilir.
  2. İlişik kesme işlemi tamamlanan öğrenciye talep ettiği takdirde, öğrenimi süresince almış olduğu tüm dersleri ve bu derslere ait notları gösteren bir not durum belgesi verilir. Öğrencinin Üniversite'ye kayıt olurken teslim ettiği tüm evraklar kendisine veya noter vasıtasıyla tayin ettiği vekiline iade edilir.

### Tebliğat ve Adrese Bildirim

**Madde 35.** Öğrencilere yapılacak her türlü tebliğat, Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı ilan panosunda ve/veya WEB sayfasında ilan edilir. Ayrıca bu tebliğat, öğrencinin Üniversiteye en son bildirmiş olduğu adresine posta ile de gönderilir. Bu yollardan herhangi birisi uygulandığında tebliğat işlemi tamamlanmış olur.

### **Yürürlükten Kaldırılan Üniversite Senatosu Kararları**

**Madde 36.** Bu Yönetmelik hükümleri ile çelişen tüm Üniversite Senatosu kararları yürürlükten kaldırılmıştır.

### **Yürürlükten Kaldırılan Yönetmelik**

**Madde 37.** Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 25/06/2008 tarih ve 2008-14.78 sayılı kararı ile kabul edilen '**Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Lisans ve Önlisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği**' ile ek ve değişiklikleri yürürlükten kalkar.

### **Yürürlük**

**Madde 38.** Bu Yönetmelik, Üniversite Senatosu'nun kabulünü müteakip 2016-2017 akademik yılı başından itibaren geçerli olacak şekilde bütün lisans ve önlisans öğrencilerine uygulanmak üzere yürürlüğe girer.

### **Yürütme**

**Madde 39.** Bu Yönetmelik hükümleri, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Rektörlüğü tarafından yürütülür.

*Bu Yönetmeliğin 20. maddesinde, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 16/05/2017 tarih ve 2017-09.45 (b) sayılı kararı ile düzenleme yapılmıştır.*

*Bu Yönetmeliğin 18. maddesinin (c) bendi, 34. maddesinin 1. fıkrasında Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 14/06/2016 tarih ve 2016-16.67 sayılı kararı ile düzenleme yapılmıştır.*

*Bu Yönetmelik, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 09/07/2013 tarih ve 2013-11.080 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.*

*Bu Yönetmelik, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Senatosu'nun 25/06/2008 tarih ve 2008-14.78 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.*